

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá knihou Jamese Ageeho *Let Us Now Praise Famous Men* z roku 1939, v níž se pokouší zhodnotit úlohu tzv. *fiktokriticizmu* pomocí důrazu na nemožnost vypuštění autora z textu. Hlavním argumentem práce je, že fiktokritický text neumožňuje autorovi se z textu vymanit. Přesto, že za předchůdce fiktokriticizmu lze považovat mnohé autory z dob před 20. století až po Michela de Montaigne, termín fiktokriticismus vznikl až v druhé polovině 20. století za účelem popisu textů, které se nachází na předělu mezi žánry beletrie a literatury faktu. Ageeho text, jenž se vyvinul z reportáže pro časopis *Fortune* v sobě mísí prvky delších žurnalistických útvarů s lyrickou poezií a jeho příznačnou, stále se rozvíjející, deníkově laděnou prózou. Takto vyzývá čtenáře k zamyšlení nad tím, které prvky textu mají základ ve skutečnosti a které jsou jednoduše jeho výtvoři, či zdali je vůbec možné takové rozlišení učinit. Termín fiktokriticismus lze sice pro účely kritiky Ageeho knihy z roku 1939 použít jen anachronisticky, avšak z perspektivy této práce je jeho těžko klasifikovatelný text pro fiktokriticismus tím ideálním exemplářem.

Fiktokriticismus postrádá jednotnou definici, a tudíž analýza Ageeho knihy jako fiktokritického díla závisí na důkladném prostudování historie a lexikálních implikací tohoto termínu, o což se tato práce pokouší v první kapitole. Při vymezení konceptu fiktokriticizmu tato práce vychází ze dvou zásadních teoretických textů: „Zákon žánru“ Jacqua Derridy a *Filozofie jakoby* Hanse Veiingera. Druhá kapitola zkoumá různé teorie autorství a zaměřuje se zejména na ty nabízející odpověď na otázku, zdali, slovy Rolanda Bartha, autorova smrt skutečně nastává ve chvíli, kdy je započato psaní. Barthova esej „Smrt autora“ a esej Michela Foucaulta „Co je autor?“, která na ní reaguje tvoří hlavní oporu této kapitoly. Druhá polovina práce zkoumá fiktokriticismus ve snaze analyzovat dopady Derridovské vzájemné kontaminace žánrů na Ageeho roli autora a na jeho

přítomnost v textu. Fiktokriticismus tudíž nazírá jako žánr v dialogu s dvěma žánry literatury faktu, které se opakovaně objevují v Ageeho próze. První z nich, čtení textu jako žurnalistického útvaru, zdůrazňuje, jak fiktokriticismus funguje jako prostředek k uchování lidskosti nájemních farmářů bavlny a jejich rodin v období po hospodářské krize v Alabamě, jež byli předmětem Ageeho čtyřtýdenního zkoumání. Druhý, nazírající knihu jako dílo etnografie je založen na myšlence, že fiktokriticismus nabízí prostředek k přehrazení propasti mezi antropologem a jeho předmětem zkoumání (pozorujícím a pozorovaným). Závěr práce se poté vrací k jejím teoretickým základům a vyjadřuje se k ironickému literárnímu stylu Ageeho fiktokritického textu z pozice skryté autority.